

КОНЦЕПЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
за спеціальністю G8 МАТЕРІАЛОЗНАВСТВО
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти
Інституту проблем міцності імені Г.С. Писаренка НАН України

Код та найменування спеціальності:

G8 Матеріалознавство

Рівень вищої освіти:

третій (освітньо-науковий) рівень

Орієнтовний перелік освітніх програм:

Освітньо-наукова програма «Міцність матеріалів та елементів конструкцій»

Освітньо-наукова програма підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії за спеціальністю G8 Матеріалознавство розроблена проєктною групою в Інституті проблем міцності імені Г.С.Писаренка НАН України згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту» та затверджена Вченою радою Інституту проблем міцності імені Г.С.Писаренка НАН України (протокол № 20 від 10.12.2025 р.).

Програма відповідає третьому (освітньо-науковому) рівню вищої освіти та восьмому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікацій і орієнтована на підготовку висококваліфікованих, конкурентоспроможних наукових і науково-педагогічних кадрів світового рівня, які здатні генерувати оригінальні наукові ідеї, самостійно проводити фундаментальні та прикладні дослідження у галузі природничих наук, представляти результати своєї науково-дослідної роботи у вигляді публікацій у фахових виданнях, доповідей на міжнародних наукових заходах, а також впроваджувати науково-технічну продукцію у різних секторах економіки.

Основний фокус освітньої програми:

Орієнтація на науково-дослідну роботу, що включає теоретичне та експериментальне дослідження міцності матеріалів різних класів та елементів конструкцій в умовах екстремального термосилового навантаження.

РОЗПОДІЛ ЗМІСТУ ОСВІТНЬОЇ СКЛАДОВОЇ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Код*	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти/роботи, практики)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
1. Обов'язкові (нормативні) компоненти освітньо-наукової програми			
1.1. Цикл загальної підготовки			
31**	Філософія науки та культури	6	екзамен
32**	Іноземна мова професійного спрямування ***	8	екзамен
33	Методологія наукових досліджень	3	залік
34	Педагогічна практика****	2	залік
1.2. Цикл професійної підготовки			
П1	Міцність та руйнування елементів конструкцій	3	екзамен
П2	Експериментальна механіка. Механічні характеристики і методи їх визначення	3	залік
П3	Коливання неконсервативних механічних систем	2	екзамен
	Всього обов'язкових (нормативних) компонентів	27	
2. Вибіркові компоненти освітньо-наукової програми*****			
В1	Освітній компонент 1 Каталогу	3	залік
В2	Освітній компонент 2 Каталогу	3	залік
В3	Освітній компонент 3 Каталогу	3	залік
	Всього вибірових компонентів	9	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ СКЛАДОВОЇ ПРОГРАМИ		36	

* Код дисципліни:

З – обов'язкова компонента з циклу загальних дисциплін;

П – обов'язкова компонента з циклу професійної підготовки;

В – вибіркові компоненти (дисципліни вільного вибору аспіранта).

** Згідно з п.2 Розпорядження Президії НАН України № 207 від 17 квітня 2025 р. «Про затвердження порядків підготовки здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії з окремих навчальних дисциплін» виконання освітньої складової програм підготовки

здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії мережі наукових установ Національної академії наук України за державним замовленням покладається на:

- Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України з навчальної дисципліни «Іноземна мова професійного спрямування» (<https://registry.edbo.gov.ua/university/3565/>);

- Центр гуманітарної освіти Національної академії наук України з навчальної дисципліни «Філософія науки та культури» (<https://registry.edbo.gov.ua/university/3605/>).

Копія Розпорядження Президії НАН України № 207 від 17 квітня 2025 р. додається.

*** Аспірант, який підтвердив рівень свого знання іноземної мови, зокрема англійської, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, німецької мови – дійсним сертифікатом TestDaF; французької мови – дійсним сертифікатом тесту DELF або DALF на рівні C1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, має право на зарахування відповідних кредитів, передбачених освітньо-науковою програмою аспірантури, як таких, що виконані у повному обсязі.

**** Виконання освітньої компоненти «Педагогічна практика» здійснюється у Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», м. Київ, згідно з договором про співробітництво в науково-технічній та освітній сферах від 02.03.2020 р. № 1/20.

***** У залежності від напрямку дослідження здобувач може обрати дисципліну із переліку Каталогу вибірових компонентів освітньо-наукової програми, що дозволить сформулювати необхідні компетентності для успішного виконання дисертаційної роботи і подальшої наукової діяльності.

Каталог вибірових компонентів освітньо-наукової програми

№ з/п	Вибіркові компоненти освітньо-наукової програми
1.	Методи поверхневого зміцнення елементів конструкцій
2.	Методи дослідження напружено-деформованого стану конструкційних елементів
3.	Методи підвищення вібраційної надійності композитних елементів конструкцій
4.	Теорія надійності машин і конструкцій
5.	Механіка анізотропних матеріалів
6.	Сучасні моделі та методи механіки непружного деформування

Загальний обсяг у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи – **36 кредитів.**

Строк навчання – **4 роки.**

Кваліфікація «доктор філософії» передбачає:

грунтовну теоретичну підготовку, здатність розв'язувати складні нестандартні фундаментальні та прикладні задачі, застосовувати у професійній діяльності різні експериментальні й теоретичні методи досліджень, сучасні прилади, матеріали, устаткування, обладнання, комплекси, системи і технологічні процеси для проведення досліджень, що дозволяють пояснювати відомі і передбачати нові наукові результати, продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми, здійснювати власні наукові дослідження в галузі механіки, сформувати необхідні вміння та навички для застосування на практиці отриманих знань.

Перелік основних компетентностей, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти:

Інтегральна компетентність:

- здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми в галузі матеріалознавства під час здійснення професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності:

- здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність працювати в міжнародному контексті;
- здатність розв'язувати комплексні проблеми матеріалознавства та споріднених галузей на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності;
- здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових знань при вирішенні дослідницьких і практичних завдань;
- здатність застосовувати новітні педагогічні, у тому числі інформаційні, технології у навчальному процесі;
- здатність створювати нові знання і розв'язувати значущі наукові та інші проблеми.

Фахові компетентності:

- здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у матеріалознавстві та суміжних міждисциплінарних галузях, і використовувати отриманні результати для потреб сучасної промисловості;
- здатність самостійно здійснювати інноваційну діяльність у сфері матеріалознавства та споріднених галузях, спрямовану на розв'язання актуальних проблем промисловості, екології та суспільства;
- здатність ініціювати, розробляти та реалізовувати комплексні дослідницькі, інноваційні, освітні проекти з матеріалознавства та споріднених галузей, лідерство під час їх реалізації;
- здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері матеріалознавства та споріднених галузях, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень;
- здатність до критичного осмислення наукових фактів, гіпотез, теорій у професійній діяльності в сфері матеріалознавства та споріднених галузях;
- розуміння і здатність аналізувати статичні та динамічні явища та процеси, що можуть виникнути або відбуваються в об'єктах дослідження при їх експлуатації;
- здатність застосовувати сучасні методи математичного та фізичного моделювання механічних процесів. Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення (мови програмування, пакети, тощо) та експериментальне обладнання;
- здатність використовувати методи контролю і діагностики технічного стану об'єктів дослідження, їх аналізу та інтерпретації;
- здатність визначати і оцінювати актуальність наукового напрямку та практичне значення досліджень;
- набуття комунікаційних навичок для ефективного публічного представлення і захисту наукових та інноваційних результатів, виступів на вітчизняних і міжнародних наукових форумах, конференціях і семінарах;
- здатність самостійно планувати та здійснювати науково-педагогічну діяльність, розробляти, адаптувати та впроваджувати ефективні педагогічні методики й інноваційні технології в освітній процес закладів вищої освіти.

Програмні результати навчання:

- мати передові концептуальні та методологічні знання про закономірності формування напружено-деформованого стану, процеси деформування та руйнування матеріалів та конструкцій з урахуванням дії широкого спектру термосилового навантаження, а також дослідницькі навички, достатні для

проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

- вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми сфери матеріалознавства та суміжних галузей державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях в провідних наукових виданнях.
- використовувати необхідні для обґрунтування висновків докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні емпіричні дані.
- знання закономірностей зміни механічних властивостей металів та сплавів, крихких та композитних матеріалів з урахуванням конкретних технологій їх одержання та обробки, а також температури і видів експлуатаційного навантаження тощо.
- володіння сучасними розрахунковими і експериментальними методами аналізу для визначення характеристик напружено-деформівного стану об'єктів дослідження, аналізувати отримані результати у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.
- застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, обробки та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних складної структури, бази даних та інформаційні системи.
- розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні наукові та інженерні проекти, які дають можливість створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні проблеми сфери матеріалознавства та суміжних галузей з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, екологічних та правових аспектів.
- глибоке розуміння загальних принципів і методів природничих та технічних наук, а також методології наукових досліджень, їх застосування у власних дослідженнях в сфері матеріалознавства та у викладацькій практиці.
- використовувати засоби комунікації в науковій та науково-педагогічній діяльності.

Орієнтовний перелік професійних кваліфікацій, які планується надавати:

Фахівець, підготовлений до роботи в галузі природничих наук, здатний виконувати професійну діяльність відповідно до національного класифікатора України ДК 003:2010 «Класифікатор професій», затвердженого наказом Держспоживстандарту від 28.07.2010 № 327:

2145.1 Молодший науковий співробітник (матеріалознавство);

- 2145.1 Науковий співробітник-консультант (матеріалознавство);
- 2145.1 Науковий співробітник (матеріалознавство);
- 2149.2 Інженери (матеріалознавство);
- 1237.1 Головні фахівці - керівники науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші керівники;
- 1238 Керівники проектів та програм;
- 2310.1 Професор закладу вищої освіти;
- 2310.1 Доцент закладу вищої освіти;
- 2310.1 Докторант;
- 2310.2 Викладач закладу вищої освіти.

Випускник може бути експертом, консультантом та радником з фахових питань у галузі природничих наук у державних і приватних установах, органах виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадських організаціях тощо.

Доктор філософії має в подальшому можливість здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих або брати участь у постдокторських програмах.

Високий рівень освіти і вміння аналізувати та синтезувати отримані знання у різних галузях науки створюють перспективи для наукової, педагогічної, ділової, державної та політичної кар'єри.

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання:

Навчання за програмою можуть розпочати особи, що мають ступінь вищої освіти «магістр» або освітньо-кваліфікаційний рівень «спеціаліст».

Ресурсне забезпечення реалізації освітньо-наукової програми:

Кадрове забезпечення – відповідно до кадрових вимог щодо забезпечення провадження освітньої діяльності на відповідному рівні вищої освіти, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 в чинній редакції. Для реалізації освітньо-наукової програми залучені: член-кореспондент НАН України, доктори технічних наук та кандидати технічних наук.

Матеріально-технічне забезпечення – відповідно до технологічних вимог щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності на відповідному рівні вищої освіти, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 в чинній редакції. Забезпеченість навчальними приміщеннями з мультимедійним обладнанням, комп'ютерними робочими місцями з доступом до локальної комп'ютерної мережі Інституту та необмеженим відкритим доступом до інтернет-мережі. Для виконання освітньої (навчальної, дослідницької, наукової) діяльності є спеціалізовані науково-дослідні лабораторії, центр колективного користування приладами. Наявна

необхідна соціально-побутова інфраструктура, медичний пункт, пункт харчування та актовий зал. Доступність навчальних приміщень для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, зокрема безперешкодний доступ до будівель, навчальних приміщень та іншої інфраструктури Інституту, забезпечено.

У гуртожитках наразі потреби немає. При виникненні необхідності згідно з п.1.1 Розпорядження Президії НАН України № 310 від 24 травня 2016 р. «Про забезпечення аспірантів наукових установ НАН України гуртожитками та надання їм медичних послуг» Національна академія наук України забезпечує проживання в гуртожитках на час навчання в аспірантурі іногородніх аспірантів наукових установ НАН України денної форми навчання, які цього потребують (копія Розпорядження Президії НАН України № 310 від 24 травня 2016 р. додається).

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення – відповідно до технологічних вимог щодо навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності на відповідному рівні вищої освіти, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 в чинній редакції. Передбачено користування науково-технічною бібліотекою з читальним залом Інституту. Навчально-методичне забезпечення базується на розроблених для кожної освітньої компоненти робочих планах. Офіційний веб-сайт містить інформацію про освітньо-наукову програму, силабуси навчальних дисциплін, навчальну та наукову діяльність Інституту, структурні підрозділи.

Порядок оцінювання результатів навчання:

Оцінювання результатів навчання зі спеціальності G8 Матеріалознавство проводиться з метою перевірки знань і вмінь аспірантів, встановлення відповідності набутих компетенцій вимогам освітньої програми. Оцінювання результатів навчання аспірантів ґрунтується на принципах систематичності, об'єктивності, прозорості та рівності вимог. Оцінювання здійснюється з використанням рейтингової системи оцінювання, яка передбачає семестровий контроль у вигляді заліків або екзаменів. Один раз на рік передбачено звітування здобувачів щодо виконання наукової складової.

Оцінювання результатів навчання аспірантів здійснюється відповідно до 100-бальної та національної шкал оцінювання. Загальна кількість балів складається з окремих сум балів за накопичувальною системою. Кожен вид роботи та навчальних досягнень аспіранта оцінюється певною кількістю балів, відповідно до критеріїв оцінювання. Бали, які отримані під час заходів поточного контролю, враховуються в сумі балів, отриманих на проміжному контролі. Сума балів, отримана під час заходів проміжного контролю, враховується в підсумковій оцінці.

Підсумковою атестацією аспіранта із спеціальності G8 Матеріалознавство є захист дисертаційної роботи доктора філософії. При цьому оцінюється рівень професійних знань, умінь та навичок аспіранта, передбачених вимогами до підготовки доктора філософії.

Атестація осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, здійснюється разовою спеціалізованою вченою радою, акредитованою Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Дисертації осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, та дисертації (або наукові доповіді у разі захисту наукових досягнень, опублікованих у вигляді монографії або сукупності статей, опублікованих у вітчизняних та/або міжнародних рецензованих фахових виданнях) осіб, які здобувають ступінь доктора наук, а також відгуки опонентів оприлюднюються на офіційному вебсайті Інституту (<http://www.ipr.kiev.ua>) відповідно до законодавства.

Оприлюднення кваліфікаційних робіт, що містять інформацію з обмеженим доступом, здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства.

Присудження наукового ступеня доктор філософії за спеціальністю G8 Матеріалознавство здійснюється відповідно до Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 з чинними змінами.

Допускається достроковий захист дисертаційної роботи за умови успішного виконання освітньої та наукової складових освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії.

Концепцію освітньої діяльності за спеціальністю G8 Матеріалознавство на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти Інституту проблем міцності імені Г.С.Писаренка НАН України затверджено Вченою радою Інституту (протокол № 20 від 10.12.2025 р.).

Директор Інституту проблем міцності
імені Г.С. Писаренка НАН України
член-кореспондент НАН України

Олександр ЧИРКОВ

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ № 207

м. Київ

“ 17 ” 04 2025 р.

Про затвердження порядків
підготовки здобувачів ступеня вищої
освіти доктора філософії з окремих
навчальних дисциплін

Частиною другою статті 27 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» передбачено, що наукові установи можуть здійснювати підготовку докторів філософії за власною освітньо-науковою програмою згідно з отриманою ліцензією на відповідну освітню діяльність або за освітньо-науковою програмою, окремі елементи якої забезпечуються іншими науковими установами та/або закладами вищої освіти, та докторів наук за науковими програмами відповідно до Закону України «Про вищу освіту».

Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України і Центр гуманітарної освіти Національної академії наук України здійснюють підготовку здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії мережі наукових установ Національної академії наук України за державним замовленням з навчальних дисциплін «Іноземна мова професійного спрямування» та «Філософія науки і культури» відповідно.

З метою забезпечення виконання науковими установами Національної академії наук України складових освітньо-наукових програм здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії з навчальних дисциплін «Іноземна мова професійного спрямування» та «Філософія науки і культури», відповідно до пункту 4 Порядку використання коштів державного бюджету, передбачених для здійснення підготовки до державної атестації наукових кадрів Національної

академії наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.03.2025 № 297:

1. Встановити, що виконання освітньої складової програм підготовки здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії мережі наукових установ Національної академії наук України за державним замовленням покладається на:

1.1. Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України з навчальної дисципліни «Іноземна мова професійного спрямування».

1.2. Центр гуманітарної освіти Національної академії наук України з навчальної дисципліни «Філософія науки і культури».

2. Затвердити:

2.1. Порядок підготовки здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії мережі наукових установ Національної академії наук України за державним замовленням з навчальної дисципліни «Іноземна мова професійного спрямування» Центром наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України (додається).

2.2. Порядок підготовки здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії мережі наукових установ Національної академії наук України за державним замовленням з навчальної дисципліни «Філософія науки і культури» Центром гуманітарної освіти Національної академії наук України (додається).

3. Рекомендувати науковим установам Національної академії наук України, які здійснюють підготовку здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії, передбачати виконання освітньої складової з дисциплін «Іноземна мова професійного спрямування» та «Філософія науки і культури» в Центрі наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України і Центрі гуманітарної освіти Національної академії наук України відповідно. Водночас при проведенні акредитації освітньо-наукових програм необхідно забезпечити відповідність окремих освітніх складових Порядку підготовки здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії мережі наукових установ Національної академії наук України за державним замовленням з

навчальної дисципліни «Іноземна мова професійного спрямування» та Порядку підготовки здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії мережі наукових установ Національної академії наук України за державним замовленням з навчальної дисципліни «Філософія науки і культури».

4. Взяти до відома, що бюджетне фінансування освітньої діяльності Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України і Центру гуманітарної освіти Національної академії наук України здійснюється за бюджетною програмою за КПКВК 6541200 «Підготовка до державної атестації наукових кадрів Національної академії наук України».

5. Розпорядження Президії Національної академії наук України від 30.05.2016 № 328 «Про забезпечення виконання в НАН України освітньої складової освітньо-наукової програми аспірантури з загальнонаукових філософських та мовних компетентностей» визнати таким, що втратило чинність.

6. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на Відділ наукових і керівних кадрів Національної академії наук України.

Президент
Національної академії наук України
академік НАН України

В.о.головного вченого секретаря
Національної академії наук України
академік НАН України

Анатолій ЗАГОРОДНІЙ

Вячеслав БОГДАНОВ

**Порядок підготовки здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії
мережі наукових установ Національної академії наук України за
державним замовленням з навчальної дисципліни «Іноземна мова
професійного спрямування» у Центрі наукових досліджень та викладання
іноземних мов Національної академії наук України**

Загальні положення

1. Цей Порядок визначає механізм підготовки здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії мережі наукових установ Національної академії наук України (далі – НАН України) за державним замовленням з навчальної дисципліни «Іноземна мова професійного спрямування» у Центрі наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України.

2. Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України (далі – ЦНДВІМ НАН України або Центр) здійснює підготовку здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії наукових установ НАН України з дисципліни «Іноземна мова професійного спрямування» як окремого елемента освітньо-наукових програм наукових установ НАН України. Навчальна дисципліна «Іноземна мова професійного спрямування» передбачає підготовку аспірантів до рівня загальноєвропейського стандарту володіння мовою С1 в межах обсягів кредитів ЄКТС (Європейська система трансферу і накопичення кредитів), визначених індивідуальними навчальними планами здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії (далі – здобувачі) мережі наукових установ НАН України за державним замовленням та згідно з вимогами щодо здобуття мовних (з іноземних мов) компетентностей з освітніх компонентів освітньо-наукових програм, за якими за державним замовленням здійснюється підготовка здобувачів наукової установи НАН України, яка подала запит.

ЦНДВІМ НАН України здійснює провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти згідно з відповідною ліцензією.

3. Метою підготовки здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії наукових установ НАН України з дисципліни «Іноземна мова професійного спрямування» є розвиток мовленнєвих компетентностей, які відповідають рівню досвідченого користувача іноземної мови С1, а саме, формування навичок і вмінь, які забезпечують необхідне для науковця вільне володіння іноземними мовами, що передбачає передусім розуміння усних і письмових наукових текстів, а також вільне та ефективне висловлення і спілкування як на науково-академічні теми, так і на загальні/повсякденні теми в усній та письмовій формах, проведення наукової та педагогічної діяльності іноземними мовами.

Мовна підготовка здобувачів

4. Підготовка здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії з навчальної дисципліни «Іноземна мова професійного спрямування» здійснюється з англійської, німецької та французької мов відповідно до робочих навчальних програм мовної підготовки докторів філософії від рівня B2 до рівня C1 загальноєвропейського стандарту володіння іноземною мовою, що розробляються кафедрою іноземних мов, розглядаються Вченою радою і затверджуються наказом директора Центру. Програми переглядаються і затверджуються щорічно.

5. Наукові установи НАН України подають до Центру запити зі списком здобувачів, які планують відвідувати заняття, і копіями наказів про їх зарахування до аспірантури.

6. Зарахування до навчальних груп із мовної підготовки здобувачів нового набору наукових установ НАН України, а також здобувачів набору минулих років, які не могли з поважних причин відвідувати заняття у рік зарахування до аспірантури, проводиться згідно з наказом директора Центру, в якому вказується прізвище, ім'я та по батькові здобувача, установа, де він навчається, номер навчальної групи та прізвище й ініціали викладача, що веде заняття у цій групі.

7. Підготовка триває впродовж навчального року і становить 240 академічних годин (8 кредитів ЄКТС) – 180 годин аудиторних занять та 60 годин самостійної роботи. Навчальну дисципліну «Іноземна мова професійного спрямування» для підготовки здобувачів до рівня загальноєвропейського стандарту володіння мовою C1 розроблено відповідно до Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання (CEFR – Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment).

8. Набір до навчальних груп здійснюється до 25 жовтня кожного навчального року на підставі запитів наукових установ НАН України та копій наказів про зарахування здобувачів до аспірантури.

9. Заняття у групах з мовної підготовки здобувачів розпочинаються з 01 листопада і тривають до 01 червня поточного навчального року відповідно до графіка навчального процесу, який розробляє навчальний відділ і затверджує директор Центру.

10. У разі неможливості відвідувати заняття з тих чи інших поважних причин у групі за затвердженим розкладом здобувач може звернутися до викладача, розклад занять якого його влаштовує, і за його згоди написати заяву до навчального відділу Центру з проханням про переведення на навчання до групи цього викладача. Навчальний відділ має забезпечити внесення відповідних змін до наказу та персонального складу навчальної групи, виключивши здобувача зі складу однієї групи і включивши його до іншої.

11. У виняткових випадках (період воєнного стану, постійна професійна зайнятість слухача групи, його тривалі відраджень, затяжна хвороба тощо, які підтверджуються відповідними офіційними документами) заняття проводяться дистанційно. В окремих випадках, за рішенням завідувача

кафедри Центру, може також практикуватися навчання за індивідуальним графіком. При цьому здобувач має повністю виконувати вимоги програми з навчальної дисципліни «Іноземна мова професійного спрямування» для підготовки аспірантів до рівня загальноєвропейського стандарту володіння мовою С1 і вчасно звітувати викладачеві про хід її самостійного опрацювання під час призначених викладачем консультацій.

12. Одна академічна година занять у Центрі становить 45 астрономічних хвилин.

13. Наповнення навчальної групи становить не більше 10 осіб.

14. Протягом навчального року здобувачі мають виконати вимоги програми з навчальної дисципліни «Іноземна мова професійного спрямування» для підготовки аспірантів до рівня загальноєвропейського стандарту володіння мовою С1. Навчальний матеріал дисципліни «Іноземна мова професійного спрямування» містить чотири навчальні модулі та передбачає виконання таких видів робіт: практичні заняття, самостійна робота (у т.ч. опрацювання лекційного матеріалу в режимі асинхронної взаємодії), поточне (проміжне – модульні тести) та підсумкове тестування (підсумковий іспит) за курсом.

15. Викладачі ведуть облік відвідування занять здобувачами та виконання свого навчального навантаження у кожній навчальній групі й звітують про це навчальному відділу Центру щомісячно.

16. За рахунок бюджетних коштів можуть навчатися лише здобувачі очної (денної, вечірньої) форми здобуття освіти за державним замовленням.

Умови допуску здобувачів до складання підсумкового іспиту

17. До підсумкового іспиту допускаються здобувачі навчальних груп, які виконали програму з навчальної дисципліни «Іноземна мова професійного спрямування» для підготовки аспірантів до рівня загальноєвропейського стандарту володіння мовою С1.

18. Здобувачі мають підготувати та подати екзаменаційній комісії:

- термінологічний словник-мінімум (глосарій) – мінімальний обсяг 100 мовних одиниць, з наведенням конкретних прикладів їх використання у науковій літературі (речення/абзац);
- презентацію іноземною мовою з теми та завдань дослідження (за допомогою PowerPoint або іншого презентаційного формату (Google Slides, Genially, Visme, Emaze, Apple Keynote та ін.);
- відео презентацію іноземною мовою про власне дослідження у форматі трихвилинної відео презентації Three Minute Thesis (3MT®);
- письмову рецензію відповідною іноземною мовою на прочитані іноземною мовою монографії або статті за темою дисертації або рецензію на підручник (для студентів ЗВО) обсягом до 2 сторінок;
- написану іноземною мовою статтю (у тому числі, оглядову – у вигляді наративного огляду, мета-аналізу або тематичного/систематичного огляду) за тематикою дослідження або наукову пропозицію за тематикою дослідження, подання на науковий грант, тези конференції.

Складання підсумкового іспиту

19. Підсумкові іспити з навчальної дисципліни «Іноземна мова професійного спрямування» проводяться щороку після завершення навчання у червні.

20. Прийом підсумкових іспитів здійснює екзаменаційна комісія, яка створюється за наказом директора Центру і до складу якої входять директор Центру (голова), завідувач кафедри іноземних мов (заступник голови) та 1-2 викладачі кафедри.

21. Наказ про складання підсумкового іспиту здобувачами, які виконали програму з навчальної дисципліни «Іноземна мова професійного спрямування» для підготовки аспірантів до рівня загальноєвропейського стандарту володіння мовою C1, готується завідувачем навчального відділу і видається директором Центру не пізніше, ніж за 10 днів до початку екзаменаційної сесії.

22. Підсумкові іспити проводяться за розкладом, складеним навчальним відділом і затвердженим директором Центру, у два етапи:

I – письмовий лексико-граматичний тест і написання аргументованого есе (60 хвилин для виконання завдань лексико-граматичного тесту і 60 хвилин для написання есе на 1 потік);

II – аудіювання й усна співбесіда (45 хвилин на 1 екзаменаційну групу для аудіювання та 15 хвилин на 1 здобувача для усної співбесіди).

23. Перед початком іспиту (кожного з його етапів) здобувач зобов'язаний пред'явити екзаменаційній комісії паспорт або інший документ, що посвідчує особу.

24. На проведення підсумкового іспиту голові та кожному члену екзаменаційної комісії відводиться 4 академічні години. Затрати часу на перевірку письмових робіт підсумкового іспиту (лексико-граматичного тесту, аргументованого есе та тесту аудіювання) мають становити 0,5 академічної години на 1 здобувача для голови та кожного члена екзаменаційної предметної комісії.

25. Екзаменаційний потік здобувачів (для виконання письмових робіт) має становити не більше 20 осіб на день, а одна екзаменаційна група – не більше 10 осіб на день.

26. Документами, що є невід'ємними складовими для визначення загальної оцінки на підсумковому іспиті, є атестаційний лист здобувача, у якому підсумовується його успішність протягом навчального року та протокол складання підсумкового іспиту, де фіксуються продемонстровані знання на іспиті, на підставі яких устанавлюється середній бал за національною (п'ятибальною) та європейською (стобальною) шкалою оцінювання знань.

27. Успішним вважається складання іспиту, якщо оцінка за п'ятибальною системою є задовільною (3 бали), доброю (4 бали) і відмінною (5 балів), а за стобальною шкалою – задовільною (E60-68, D69-74), доброю (C75-81, B82-89) і відмінною (A90-100).

28. Протокол підсумкового іспиту датується днем другого етапу його проведення і підписується головою, всіма членами екзаменаційної комісії та

зберігається в архіві Центру протягом 10 років. Нумерація протоколів здійснюється впродовж екзаменаційної сесії.

29. На підсумковому іспиті комісія оформлює загальну відомість про його складання здобувачами, яка підписується головою та всіма членами екзаменаційної комісії і датується днем проведення другого (завершального) етапу іспиту й зберігається в архіві Центру протягом 10 років.

30. На підставі зазначених у п.26 цього Порядку екзаменаційних документів здобувачу видається посвідчення про складання підсумкового іспиту з навчальної дисципліни «Іноземна мова професійного спрямування» за підписом директора Центру та завідувача аспірантури Центру.

31. Форми протоколу підсумкового іспиту, атестаційного листа здобувача і посвідчення про складання підсумкового іспиту затверджуються Вченою радою Центру.

**Порядок підготовки здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії
мережі наукових установ Національної академії наук України за державним
замовленням з навчальної дисципліни «Філософія науки і культури» у
Центрі гуманітарної освіти Національної академії наук України**

Загальні положення

1. Цей Порядок визначає механізм підготовки здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії мережі наукових установ Національної академії наук України (далі – НАН України) за державним замовленням з навчальної дисципліни «Філософія науки і культури» у Центрі гуманітарної освіти Національної академії наук України.

2. Центр гуманітарної освіти НАН України (далі – ЦГО НАН України або Центр) здійснює підготовку здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії наукових установ НАН України з дисципліни «Філософія науки і культури» як окремого елемента освітньо-наукових програм наукових установ НАН України. Навчальна дисципліна «Філософія науки і культури» передбачає підготовку здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії (далі – здобувачі) в межах обсягів кредитів ЄКТС (Європейська система трансферу і накопичення кредитів), визначених індивідуальними навчальними планами здобувачів мережі наукових установ НАН України за державним замовленням та згідно з вимогами щодо набуття загальнонаукових (філософських) компетентностей освітніх компонентів освітньо-наукових програм, за якими за державним замовленням здійснюється підготовка здобувачів наукової установи НАН України, яка подала запит.

ЦГО НАН України здійснює провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти згідно з відповідною ліцензією.

3. Метою підготовки здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії наукових установ НАН України з дисципліни «Філософія науки і культури» є оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, методологічної культури науковця, його креативного мислення, філософського осмислення шляхів формулювання нових ідей, історичного досвіду розв'язання проблем в галузі дослідницько-інноваційної діяльності, професійної наукової етики, необхідності теоретичного і практичного усвідомлення науковцем своєї історичної місії в розв'язанні соціальних, економічних, технічних і гуманітарних проблем людського буття сьогодення та майбутнього.

Загальнонаукова (філософська) підготовка здобувачів

4. Підготовка здобувачів з навчальної дисципліни «Філософія науки і культури» здійснюється відповідно до робочих навчальних програм загальнонаукової (філософської) підготовки докторів філософії, що

розробляються кафедрою філософії, кафедрою філософії науки та культурології, розглядаються Вченою радою і затверджуються наказом директора Центру. Програма переглядається і затверджується щорічно.

5. Наукові установи НАН України подають до Центру запити зі списком здобувачів, які планують відвідувати заняття, і копіями наказів про їх зарахування до аспірантури.

6. Зарахування до навчальних груп із загальнонаукової (філософської) підготовки здобувачів нового набору наукових установ НАН України, а також здобувачів набору минулих років, які не могли з поважних причин відвідувати заняття у рік зарахування до аспірантури, проводиться наказом директора Центру, в якому вказується прізвище, ім'я та по батькові здобувача, установа, де він навчається, номер навчальної групи та прізвище й ініціали викладача, що веде заняття у цій групі.

7. Підготовка триває впродовж навчального року і становить 180 академічних годин (6 кредитів ЄКТС) аудиторних занять (лекційні заняття 51 год, семінарські заняття 64 год та самостійна робота 65 год).

8. Набір до навчальних груп здійснюється до 25 жовтня кожного навчального року на підставі запитів наукових установ НАН України та копій наказів про зарахування здобувачів до аспірантури.

9. Заняття у групах із загальнонаукової (філософської) підготовки здобувачів розпочинаються з 01 листопада і тривають до 01 червня поточного навчального року відповідно до графіка навчального процесу, який розробляє відділ підготовки аспірантів і затверджує директор Центру.

10. У разі неможливості відвідувати заняття з тих чи інших поважних причин у групі за затвердженим розкладом здобувач може звернутися до викладача, розклад занять якого його влаштовує, і за його згоди написати заяву до відділу підготовки аспірантів Центру з проханням про переведення на навчання до групи цього викладача. Відділ підготовки аспірантів має забезпечити внесення відповідних змін до наказу та персонального складу навчальної групи, виключивши здобувача зі складу однієї групи і включивши його до іншої.

11. У виняткових випадках (період воєнного стану, постійна професійна зайнятість слухача групи, його тривалі відрядження, затяжна хвороба тощо, які підтверджуються відповідними офіційними документами) заняття проводяться дистанційно. В окремих випадках, за рішенням завідувача кафедри, може також практикуватися навчання за індивідуальним графіком. При цьому здобувач має повністю виконувати вимоги програми з навчальної дисципліни «Філософія науки та культури» і вчасно звітувати викладачеві про хід її самостійного опрацювання під час призначених викладачем консультацій.

12. Одна академічна година занять у Центрі становить 45 астрономічних хвилин.

13. Наповнення лекційного потоку становить не більше 50 осіб, навчальної групи – не більше 15 осіб.

14. Протягом навчального року здобувачі мають виконувати вимоги програми з навчальної дисципліни «Філософія науки та культури».

15. Викладачі ведуть облік відвідування занять здобувачами та

виконання свого навчального навантаження у кожному лекційному потоці та навчальній групі й звітують про це відділу підготовки аспірантів Центру щомісячно.

16. За рахунок бюджетних коштів можуть навчатися лише здобувачі очної (денної, вечірньої) форми здобуття освіти за державним замовленням.

Умови допуску здобувачів до складання підсумкового іспиту

17. До підсумкового іспиту допускаються здобувачі навчальних груп, які виконали програму з навчальної дисципліни «Філософія науки та культури».

18. Здобувачі мають підготувати та подати за місяць до початку екзаменаційної сесії реферат з затвердженої викладачем теми.

Складання підсумкового іспиту

19. Підсумкові іспити з навчальної дисципліни «Філософія науки та культури» проводяться щороку після завершення навчання у червні.

20. Прийом підсумкових іспитів здійснює екзаменаційна комісія, яка створюється за наказом директора Центру і до складу якої входять директор Центру (голова) та три члени комісії (керівник семінарської групи і два викладачі кафедр).

21. Наказ про складання підсумкового іспиту здобувачами, які виконали програму з навчальної дисципліни «Філософія науки та культури», готується завідувачем відділу підготовки аспірантів і видається директором Центру не пізніше, ніж за 10 днів до початку сесії.

22. Підсумкові іспити проводяться за розкладом, складеним відділом підготовки аспірантів і затвердженим директором Центру.

23. Перед початком іспиту здобувач зобов'язаний пред'явити екзаменаційній комісії паспорт або інший документ, що посвідчує особу.

24. На проведення підсумкового іспиту голові та кожному члену екзаменаційної комісії відводиться 1 академічна година. Екзаменаційна група має включати не більше 10 здобувачів.

25. Документами, що є невід'ємними складовими для визначення загальної оцінки на підсумковому іспиті, є атестаційний лист здобувача, у якому підсумовується його успішність протягом навчального року, оцінка за реферат та протокол складання підсумкового іспиту, де фіксуються продемонстровані знання на іспиті, на підставі чого встановлюється середній бал відповідно оцінки ECTS (оцінки за національною шкалою).

26. Успішним вважається складання іспиту, якщо оцінка здобувача за стобальною шкалою є задовільною (E60-63, D64-73), доброю (C74-81, B82-89) і відмінною (A 90-100).

27. Протокол підсумкового іспиту датується днем його проведення і підписується головою та всіма членами екзаменаційної комісії та зберігається в архіві Центру протягом 10 років. Нумерація протоколів здійснюється впродовж екзаменаційної сесії.

28. На підсумковому іспиті комісія оформлює загальну відомість про його складання здобувачами, яка підписується головою та всіма членами

екзаменаційної комісії і датується днем проведення іспиту й зберігається в архіві Центру протягом 10 років.

29. На підставі зазначених у п.25 цього Порядку екзаменаційних документів, здобувачу видається посвідчення про складання підсумкового іспиту з навчальної дисципліни «Філософія науки та культури» за підписом директора Центру.

30. Форми протоколу підсумкового іспиту, атестаційного листа здобувача і посвідчення про складання підсумкового іспиту затверджуються Вченою радою Центру.

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ № 310

м.Київ

«24» 05 2016 р.

Про забезпечення аспірантів
наукових установ НАН України
гуртожитками та надання їм медичних послуг

Згідно з законами України "Про вищу освіту", "Про наукову і науково-технічну діяльність", з метою забезпечення провадження науковими установами НАН України освітньої діяльності у сфері вищої освіти:

1. Встановити, що Національна академія наук України забезпечує:

1.1. Проживання іногородніх аспірантів наукових установ НАН України денної форми навчання в гуртожитках на час навчання в аспірантурі.

1.2. Прикріплення аспірантів наукових установ НАН України денної форми навчання на медичне обслуговування до медичних закладів НАН України.

2. Керівникам наукових установ НАН України при підготовці матеріалів для отримання ліцензій на провадження освітньої діяльності, відповідно до вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187, врахувати інформацію, зазначену в п. 1 цього розпорядження.

3. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на Управління справами НАН України.

Віце-президент
Національної академії наук України
академік НАН України

Головний учений секретар
Національної академії наук України
академік НАН України

А.Г.Загородній

В.Л.Богданов

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО

03057, м. Київ, вул. Антона Цедіка, 9, тел. (044) 456-46-30, E-mail: 4564630@ukr.net

07.05.2026 № 136

ДОВІДКА

На теперішній час на балансі ДЖКП НАН України перебувають 7 гуртожитків у місті Києві, на 2177 лішко-місць, загальною площею 26 206,60 кв², в яких проживають аспіранти, докторанти, молоді спеціалісти і співробітники НАН України.

Державне житлово-комунальне підприємство Національної академії наук України є підприємством, заснованим на державній власності та створеним для обслуговування та забезпечення матеріально-технічного стану нерухомого майна, яке передане йому на баланс Національною академією наук України як органом управління таким майном.

Плата за проживання в гуртожитках НАН України на теперішній час нараховується відповідно до Постанови Бюро Президії НАН України від 18.05.2022 № 142:

1. Для працівників установ НАН України, аспірантів 465,00 грн за 1 особу за 1 місце в кімнаті для 2-х, 3-х осіб;
2. Для мешканців, які не перебувають у трудових відносинах з установами, організаціями та підприємствами НАН України – 900,00 грн за 1 особу за 1 місце в кімнаті для 2-х, 3-х осіб;
3. Нарахування оплати за комунальні послуги для мешканців гуртожитків НАН України здійснюється за встановленими уповноваженим органом тарифами, згідно з показниками загально будинкових лічильників, пропорційної кількості мешканців гуртожитку та площі опалення;
4. Порядок здійснення розрахунків між балансоутримувачем гуртожитку та особою, що проживає у гуртожитку, визначається у договорі найму жилого приміщення.

Директор ДЖКП України

Головний бухгалтер

Ігор ДИХНИЧ

Лідія АНОПРІЄНКО